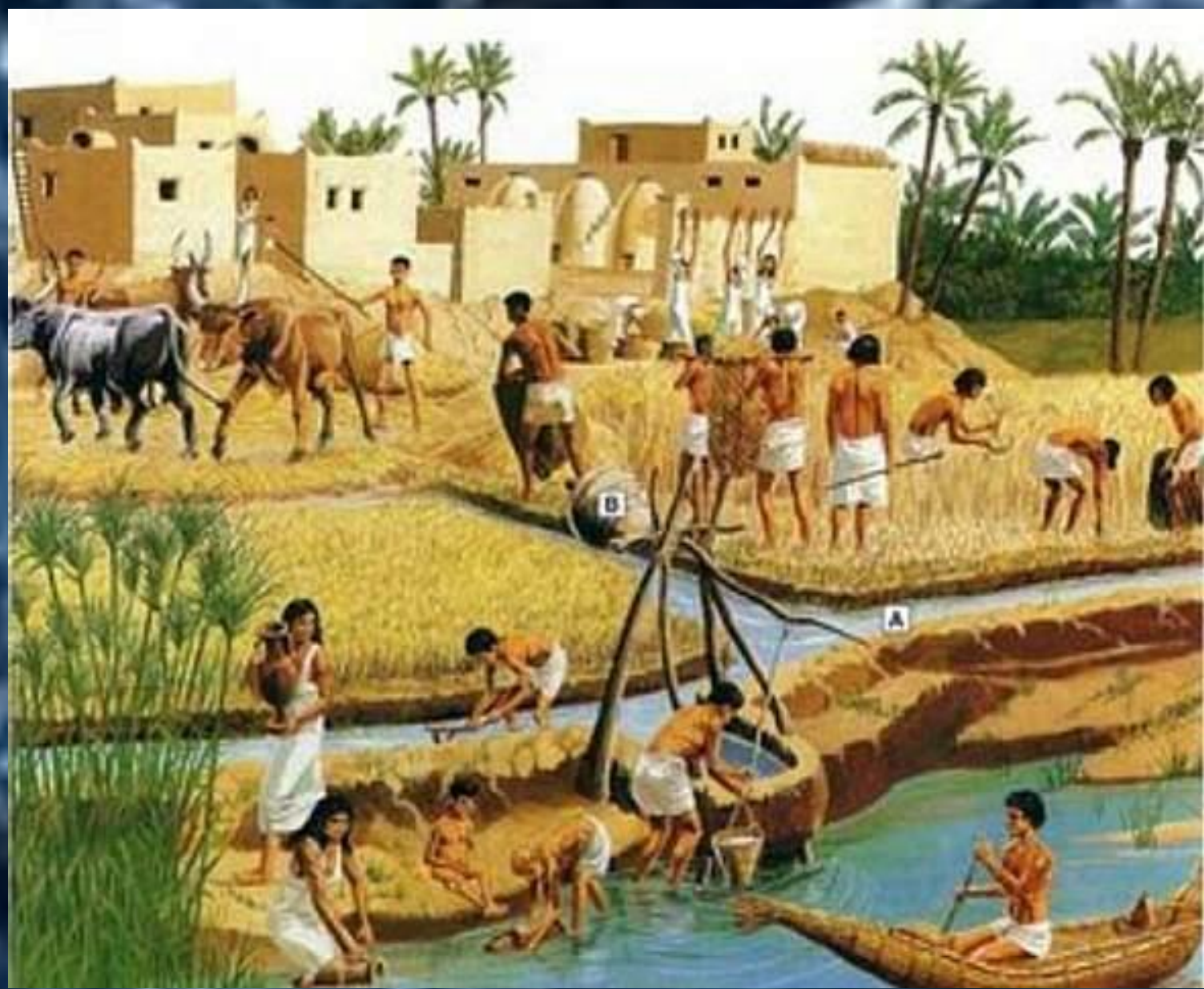

Voda – vrelo civilizacije

Slika 1. Egipatska civilizacija uz rijeku Nil

- ❖ Gledano kroz povijest voda je bila uzrok nastanka, razvoja, a često i propadanja velikih civilizacija.
- ❖ Civilizacija je skup materijalnih i duhovnih stečevina određenog društva.
- ❖ Prve drevne civilizacije su se razvile uz vodu:
 - drevni Egipat uz dolinu rijeke Nil;
 - Mezopotamija između rijeka Eufrata i Tigrisa;
 - Maje koje su nastanile Yucatanski poluotok na kojem su rijeke i jezera prava rijetkost, svoje gradove su izgradili oko ponora gdje se skupljala voda.
- ❖ S vremenom su drevne civilizacije naučile donositi vodu do njih umjesto da se same presele uz vodu.

Slika 2. Antička Mezopotamija, drevni grad Babilon

Slika 3. Venecija, Ponte di Rialto

Slika 4. Miami Beach, SAD

- ❖ Sposobnost pokretanja vode u masovnim razmjerima bila je i blagoslov i prokletstvo za moderne civilizacije.
- ❖ S jedne strane, to je omogućilo gradovima da narastu do ogromnih veličina. S druge strane, ovi gradovi se oslanjaju na stalan izvor vode, a kada se prekine, neminovno nastupa kaos.
- ❖ Povijest je bila puna društava koja su propadala jednostavno zato što nisu mogla prevladati štetno iscrpljivanje lokalnih resursa i širenje stanovništva koje je pratilo njihov početni uspjeh.
- ❖ Civilizacije su izravno ograničene kvalitetom i količinom dostupne sigurne vode za piće i vode za život.
- ❖ Danas smo svjedoci mnogih teritorijalnih sporova diljem svijeta oko vode koji sve više eskaliraju.

Slika 5. Problem prekomjernog korištenja voda u Europi

Slika 6. grad Osijek na rijeci Dravi

- ❖ Pitka je voda neophodna za ljudski život, zdravlje i ukupnu dobrobit, odnosno za smanjenje siromaštva i gladi.
- ❖ Voda je ključni element održivog razvoja, predstavlja globalnu materiju koja bitno utječe na razvoj ili propast života na Zemlji.
- ❖ Zbog trenda koncentracije stanovništva u gradovima može se bez pretjerivanja reći da će i njihovo funkcioniranje ovisiti o količini i kvaliteti upravljanja i raspodjele vodnim resursima unutar gradova.
- ❖ Rezolucijom Opće skupštine UN-a 64/292 iz 2010. godine potvrđeno je pravo na sigurnu i čistu vodu za piće te odvodnju otpadnih voda kao ljudsko pravo od ključne važnosti za potpuno uživanje života i svih ljudskih prava.

Slika 7. Nestašica vode u Indiji

prof. dr. sc. Marija Šperac, dipl. ing. građ. / msperac@gfos.hr
dr. sc. Dino Obradović, mag. ing. aedif. / dobradovic@gfos.hr

Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek, Vladimira Preloga 3, 31000 Osijek, Hrvatska

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Civil Engineering and Architecture Osijek

www.gfos.unios.hr